

ФУНКЦІОНУВАННЯ ДЕНУМЕРАТИВІВ У ХУДОЖНЬОМУ АНГЛОМОВНОМУ ДИСКУРСІ

Ігнат'єва О., студ. ПР - 52

Аналіз квантитативних одиниць у мовному та функціонально-семантичному полях кількості сприяє розкриттю їх статичної та динамічної, структурно-семантичних та функціонально-комунікативних особливостей. У концепції функціонально-семантичного поля кількості закладена ідея системного вивчення синтагматических зв'язків квантитативних одиниць, їх дискурсивних можливостей.

Домінантними у функціонально-семантичному полі кількості виступають нумеральні поєднання – числівники у "синтаксичному комплексі". Квантитативні одиниці у тексті створюються по моделях, конституенти яких детерміновані конситуацією та внутрішніми законами мови. Досліджувані одиниці у мові актуалізують квантитативну, нумеративну, прагматичну та ономастичну функції. Розпізнаванню функцій сприяє мікро- і макроконтекст нумерального словосполучення, безпосереднє оточення числівника, характер дискурсу, у якому воно реалізується.

У процесі деривації з'являються інновації на матеріалі квантитативних одиниць. Денумеративи при цьому зберігають спільність кореневих основ із деривативними словами, відбувається розширення семантичної структури похідних слів. Функціональна переорієнтація об'єктивує появу нових функцій квантитативних одиниць, зміну їхнього лінгвістичного статусу, а також їхнього семантичного, дериваційного векторів, комунікативного та прагматичного маркування.

Особливості функціонування денумеративів у художньому дискурсі можна дослідити на матеріалі англійської прози Джона Грішема, а саме на прикладі тексту його роману «Клієнт» ("Client").

Об'єктом дослідження є денумеративи, а предметом – особливості їхнього функціонування у англійському художньому дискурсі. Мета дослідження – проаналізувати особливості функціонування денумеративів на матеріалі художніх текстів Дж. Грішема.

Проаналізувавши текст роману Дж. Грішема, було визначено найчастіше використання таких денумеративів, як *alone*, *none* та *only*.

Денумератив *alone* є прикладом компресії (або композиції) словосполучення *all but one* та у постпозиції з дієсловом є прикметником.

*He had decided sitting **alone** in the motel room, that this was a wonderful idea.*

He was **alone** again.

*"Are we **alone**?" asked a bailiff.*

*Around three, she and Clint were left **alone** with the empty offices.*

*Her little client was safely tucked away in a nice jail with security guards at his beck and call, and here she was sitting **alone** in the darkness.*

*"I could stay here for a long time, if they had left me **alone**."*

*"They are not going to leave you **alone**."*

*No one wants to die **alone**.*

Іншим прикладом компресії є денумератив *none* (композиція словосполучення *nobody but one*).

"Why do you suddenly trust the FBI?"

*"Because there is **none** else to trust."*

Денумератив *only* є результатом утворення денумеративної одиниці шляхом суфіксації (додавання до основи *one* суфіксу *ly*). При цьому цей денумератив може бути або прикметником, або часткою в залежності від контексту.

*"Are you scared?" he sneered as **only** big brothers can.*

*You are the **only** person in the world I trust right now.*

*You are the **only** person in the world I trust right now.*

*Your safety is my **only** concern.*

Підсумовуючи проаналізований матеріал, варто відзначити, що вивчення функціонування денумеративів у художньому дискурсі об'єктивує теоретико-методологічні положення щодо когнітивних процесів, характеру позначення їх результатів у семантиці денумеративних одиниць. Специфіка їхнього моделювання розкривається у процесі творення денумеративів шляхом компресії (*alone, none*) або афіксації (*only*).

Проблеми вивчення системно-функціональних особливостей денумеративних одиниць сучасної англійської мови мають значні перспективи подальших досліджень.

Одержані результати не вичерпують проблематики, висвітленої у доповіді. Перспективним є вивчення функцій денумеративних одиниць на матеріалі англійської прози; дослідження онтології денумеративних одиниць, їх субполів; осмислення впливу взаємодії лінгвістичних та екстралінгвістичних факторів на їх функціонування у тексті.

Наук. керівник - Швачко С. О., д.філол.н., проф.